

ZASADY OCENIANIA
Z GEOGRAFII
DLA KLAS IV – VIII

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
IM. MARII SKŁODOWSKIEJ – CURIE
W LUBINIE

I CELE EDUKACYJNE Wiedza geograficzna.

1. Opanowanie podstawowego słownictwa geograficznego w celu opisywania oraz wyjaśniania występujących w środowisku geograficznym zjawisk i zachodzących w nim procesów.
2. Poznanie wybranych krajobrazów Polski i świata, ich głównych cech i składników.
3. Poznanie głównych cech środowiska geograficznego Polski, własnego regionu oraz najbliższego otoczenia – „małej ojczyzny”, a także wybranych krajów i regionów Europy oraz świata.
4. Poznanie zróżnicowanych form działalności człowieka w środowisku, ich uwarunkowań i konsekwencji oraz dostrzeganie potrzeby racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody.
5. Rozumienie zróżnicowania przyrodniczego, społeczno-gospodarczego i kulturowego świata.
6. Identyfikowanie współzależności między elementami środowiska przyrodniczego i społeczno-gospodarczego oraz związków i zależności w środowisku geograficznym w skali lokalnej, regionalnej i globalnej.
7. Określanie prawidłowości w zakresie przestrzennego zróżnicowania warunków środowiska przyrodniczego oraz życia i różnych form działalności człowieka.
8. Integrowanie wiedzy przyrodniczej z wiedzą społeczno-ekonomiczną i humanistyczną.
9. Prowadzenie obserwacji i pomiarów w terenie, analizowanie pozyskanych danych i formułowanie wniosków na ich podstawie.
10. Korzystanie z planów, map, fotografii, rysunków, wykresów, diagramów, danych statystycznych, tekstów źródłowych oraz technologii informacyjno – komunikacyjnych w celu zdobywania, przetwarzania i prezentowania informacji geograficznych.
11. Interpretowanie map różnej treści.
12. Określanie związków i zależności między poszczególnymi elementami środowiska przyrodniczego, społeczno-gospodarczego i kulturowego, formułowanie twierdzenia o prawidłowościach, dokonywanie uogólnień.
13. Ocenianie zjawisk i procesów społeczno-kulturowych oraz gospodarczych zachodzących w Polsce i w różnych regionach świata.

II. KRYTERIA OCENIANIA

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową geografii, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie posiada umiejętności analizy map tematycznych,

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- opanował na poziomie podstawowym zakres wiadomości i umiejętności wynikających z wymagań opisanych w podstawie programowej i wynikającego z niej programu nauczania z geografii w danej klasie niezbędnych do możliwości dalszej edukacji.
- z pomocą nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji (map, atlasów, ...)
- prowadzi zeszyt do geografii

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

*opanował na poziomie podstawowym wiadomości i umiejętności wynikające z wymagań opisanych w podstawie programowej i wynikającego z niej programu nauczania geografii w danej klasie uniemożliwiające uzupełnienie braków i luk w wiedzy niezbędnej do dalszego kształcenia.

- pamięta ponad połowę cech środowiska geograficznego, nazw geograficznych poznanych w procesie nauczania i uczenia się przedmiotu.
- rozumie ponad połowę procesów i zjawisk, którym podlega środowisko,
- prowadzi systematycznie zeszyt do geografii,

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował w wysokim stopniu zakres wiadomości i umiejętności wynikający z wymagań opisanych w podstawie programowej i wynikającego z niej programu nauczania geografii w danej klasie,
- rozumie prawie wszystkie procesy i zjawiska, którym podlega środowisko,
- potrafi: zastosować poznane wiadomości i umiejętności w sytuacji typowej, rozwiązywać samodzielnie problemy na podstawie materiałów źródłowych z wykorzystaniem czasopism i literatury popularnonaukowej, analizować kilka map tematycznych, dostrzegać interakcję „człowiek – środowisko”, obserwować i interpretować zjawiska w terenie, dostrzegać podobieństwa i różnice między najbliższym środowiskiem oraz innymi regionami Polski i świata, sporządzać notatki, wykonywać różne wykresy na podstawie danych, podać przyczyny zmian zachodzących w środowisku.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował w bardzo wysokim stopniu zakres wiadomości i umiejętności wynikający z wymagań opisanych w podstawie programowej i wynikającego z niej programu nauczania geografii w danej klasie
- rozumie system procesów i zjawisk, którym podlega środowisko,
- potrafi: zastosować poznane wiadomości i umiejętności w sytuacji nowej, gromadzić, przetwarzać i prezentować dane o treści geograficznej, oceniać zmiany zachodzące w środowisku, wykorzystać wiedzę geograficzną w działaniu praktycznym dostrzegać oraz analizować społeczne, gospodarcze, polityczne procesy zachodzące we

współczesnym świecie, korzystać ze źródeł informacji geograficznej, z materiałów kartograficznych i statystycznych, literatury naukowej.

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który: *

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określony w podstawie programowej.
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia
- osiąga sukcesy w konkursach geograficznych na szczeblu wyższym niż szkolny - jest laureatem konkursów geograficznych o zasięgu min. wojewódzkim, finalistą lub laureatem olimpiad chemicznych,

Jako narzędzie wspomagające sześciostopniową skalę, w ocenianiu bieżącym stosuje się następujące oznaczenia:

„+” wysiłek maksymalny lub niewielkie braki w stosunku do kolejnej, wyższej oceny

„-“ wysiłek minimalny lub niewielkie braki w stosunku do ustalonej oceny.

III. SPOSOBY SPRAWDZANIA I OCENIANIA WIADOMOŚCI

1. OCENY CZĄSTKOWE uczeń może otrzymać za: ·

- **sukcesy w konkursach**
- **sprawdziany /testy** to całogodzinne prace pisemne, w których oceniana jest wiedza z danego zakresu, zrozumienie zagadnień, umiejętność logicznego myślenia, umiejętność rozwiązywania różnego typu zadań, o różnym poziomie wymagań, poprawność stosowania języka geograficznego.
- **kartkówki** to krótkie prace pisemne, w których oceniana jest zawartość merytoryczna sprawdzanego zagadnienia.
- **odpowiedzi ustne**, w których oceniana jest zawartość merytoryczna i umiejętność odniesienia jej do życia codziennego, rzeczowość, samodzielność, umiejętność: wnioskowania, uogólnienia, dowodzenia, a także przeprowadzenia analizy zadania, formułowania dłuższej wypowiedzi i stosowanie języka geograficznego. ·
- **prace dodatkowe** o podwyższonym stopniu trudności, w których dodatkowo oceniana jest twórczość ucznia - prace praktyczne (schematy, projekty, prezentacje, plansze, rysunki, wykresy, itp.).
- **pracę na lekcji**, w której oceniane są zaangażowanie w tok lekcji, pilność, systematyczność pracy, pomysłowość, oryginalność w rozwiązywaniu zadań i problemów, umiejętność samodzielnego myślenia, wnioskowania, przedstawiania własnych sądów oraz ich uzasadnienia, umiejętność pracy w grupie i z podręcznikiem,

- **OCENA ŚRÓDROCZNA I ROCZNA:**
Wystawienie oceny klasyfikacyjnej dokonuje się na podstawie stopni bieżących i obserwacji, przy czym większą wagę mają stopnie ze sprawdzianów/ testów w drugiej kolejności są kartkówki i odpowiedzi ustne. Pozostałe oceny są wspomagające.

IV. ZASADY OCENIANIA

- ocenianie osiągnięć edukacyjnych polega na rozpoznawaniu poziomu i postępów w opanowaniu przez uczniów wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych, wynikających z założeń podstawy programowej i programów nauczania geografii
- oceny wystawiane przez nauczyciela są jawne dla ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych)
- rodzice ucznia są powiadamiani o jego postępach w czasie zebrań, konsultacji indywidualnych, poprzez dziennik elektroniczny. Stopnie mogą być również wpisywane w zeszyt przedmiotowy, zeszyt korespondencji i zeszyt uwag (zależnie od ustaleń z rodzicami) ·
- uczeń i jego rodzice mają prawo wglądu do prac pisemnych, na wniosek ucznia lub jego rodzica, nauczyciel uzasadnia ustnie ustaloną ocenę – nie później niż trzy dni od daty jej wystawienia – uczniowi w czasie lekcji, rodzicom w określonym, wcześniej ustalonym terminie,
- sprawdzone i ocenione prace pisemne całogodzinne są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego.

Zasady szczególne:

konkursy:

- za zajęcie punktowanych miejsc w konkursach przyrodniczych na etapie szkolnym i wyższych uczeń może otrzymać stopień celującą, za pozostałe miejsca (w zależności od rangi konkursu) niższe oceny.

sprawdziany:

- mogą obejmować materiał z: jednego działu, części dłuższego działu, kilku krótszych działów,
- poprzedzone są lekcją powtórzeniową,
- są obowiązkowe,
- zapowiadane są z 7-dniowym wyprzedzeniem i wpisane są w dzienniku,
- ocenę ze sprawdzianu można poprawić po ustaleniu terminu z nauczycielem; ocena poprawiana wpisywana jest w dzienniku w miejscu stopnia poprzedniej,
- prace uczniów powinny być ocenione i oddane do wglądu w ciągu 14

dni,

- uczniowie nieobecni na sprawdzianie z powodu dłuższej nieobecności (minimum 5 dni), piszą go w terminie ustalonym wspólnie z nauczycielem w ciągu 14 dni od powrotu do szkoły; w pozostałych przypadkach na 1 lekcji przyrody, bezpośrednio po powrocie do szkoły,

kartkówki:

- obejmują materiał nie większy niż z 3 ostatnich lekcji,
- są obowiązkowe,
- nie muszą być zapowiadane przez nauczyciela,
- powinny być ocenione i oddane do wglądu uczniom w ciągu 7 dni,
- uczniowie nieobecni na kartkówce z powodu dłuższej nieobecności (minimum 5 dni), piszą ją w terminie ustalonym wspólnie z nauczycielem w ciągu 14 dni od powrotu do szkoły, w pozostałych przypadkach na 1 lekcji geografii, bezpośrednio po powrocie do szkoły,

prace dodatkowe:

- nie są obowiązkowe,
- mogą być sprawdzane indywidualnie, zbiorowo, wybiórczo z wyjaśnieniem przy mapie, tablicy, poprzez odczytanie prezentacji, notatek, krzyżówek, ...
- na życzenie ucznia nie muszą być oceniane.

W przypadku prac pisemnych przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na stopnie wg kryteriów:

Stopień celujący	100%
Stopień bardzo dobra	90% – 99%
Stopień dobry	75% – 89%
Stopień dostateczny	50% – 74%
Stopień dopuszczający	30% – 49%
Stopień niedostateczna	0% – 29

III. OCENA KLASYFIKACYJNA RÓDROCZNA I ROCZNA:

ustalana jest przez nauczyciela i uwzględnia bieżące osiągnięcia i wkład pracy włożony przez ucznia odpowiednio: ocena śródroczna - I półrocze, ocena roczna - I i II półrocze o przewidywanej ocenie niedostatecznej lub możliwości nieklasyfikowania z przyrody uczeń i jego rodzice, zostają powiadomieni przez nauczyciela, na miesiąc przed terminem wystawienia ocen, o pozostałych przewidywanych ocenach z przyrody, uczeń i jego rodzice zostają powiadomieni przez nauczyciela, na 7 dni przed terminem

wystawienia ocen, uczeń, który nie został sklasyfikowany z przyrody może przystąpić do egzaminu klasyfikacyjnego zgodnie z zasadami zawartymi w Statucie Szkoły, uczeń który otrzymał klasyfikacyjną ocenę niedostateczną z przyrody może przystąpić do egzaminu poprawkowego zgodnie z zasadami zawartymi w Statucie Szkoły, uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) zgłaszający zastrzeżenia dotyczące śródrocznej lub rocznej oceny z przyrody w związku z trybem ustalenia tej oceny mają prawo wystąpić do dyrektora szkoły o przeprowadzenie sprawdzianu jego wiadomości i umiejętności zgodnie z zasadami zawartymi w Statucie Szkoły, uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) zgłaszający zastrzeżenia dotyczące wysokości śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z przyrody, mają prawo wystąpić do dyrektora szkoły o przeprowadzenie sprawdzianu na ocenę o 1 stopień wyższą, zgodnie z zasadami zawartymi w Statucie Szkoły.

IV. OCENIANIE UCZNIÓW POSIADAJĄCYCH ORZECZENIA PPP

1. Uczniowie z zaburzeniami słuchu - w zależności od stopnia utraty słuchu uczeń zostanie zwolniony z wypowiedzi ustnych lub zostaną mu one ograniczone. W czasie pracy samodzielnej polecenia będzie otrzymywał w formie pisemnej. Sprawdziany wiadomości polegać będą na rozwiązywaniu zadań wielokrotnego wyboru. Pozostałe zasady PZO zostają zachowane.
2. Uczniowie z zaburzeniami wzroku - w czasie prac pisemnych będą otrzymywać mniejszą liczbę poleceń zapisanych powiększoną czcionką. Ogólne zasady sprawdzania będą zachowane. W zależności od nasilenia objawów uczeń będzie miał ograniczoną ilość prac pisemnych. Zwiększy się zakres i ilość wypowiedzi ustnych.
3. Uczniowie z zaburzeniami mowy - w zależności od nasilenia objawów zostaną zwolnieni częściowo lub całkowicie z odpowiedzi ustnych. Pozostałe zasady PZO pozostają bez zmian.
4. Uczniowie niepełnosprawni ruchowo - będą mieli wydłużony czas pisania prac pisemnych (nie dłużej niż o 20%). W sytuacji korzystania z pomocy nauczyciela wspomagającego będą obowiązywać zasady ogólne.
5. Uczniowie z autyzmem i z zespołem Aspergera - w czasie prac pisemnych mogą otrzymywać mniejszą ilość zadań, lecz ogólne zasady sprawdzania będą zachowane. W razie potrzeby uczniowie będą mieli ograniczoną ilość odpowiedzi ustnych.
6. Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – będą rozwiązywać zadania w ilości i o stopniu trudności

odpowiadającym ich możliwościom. Pisemne prace będą punktowane z przeliczeniem sumy zdobytych punktów na oceny szkolne wg ogólnych zasad PZO. Podczas samodzielnej pracy, w uzasadnionych przypadkach, dopuszcza się możliwość korzystania z podręcznika i zeszytu przedmiotowego.

VI. OCENIANIE UCZNIÓW POSIADAJĄCYCH OPINIE PPP:

1. Uczniowie ze stwierdzoną dysleksją – uczniowie będą mieli wydłużony czas przeznaczony na prace pisemne lub mniej zadań. Zwiększy się zakres i ilość wypowiedzi ustnych.
2. Uczniowie ze stwierdzoną dysortografią – na ocenę prac pisemnych nie będą wpływać błędy ortograficzne.
3. Uczniowie ze stwierdzoną dysgrafią – na ocenę prac pisemnych nie będzie wpływać niestaranne pismo. Uczeń może pisać pismem drukowanym, drukować wskazane prace domowe.
4. Uczniowie z rozpoznanymi, specyficznymi trudnościami w uczeniu się będą zobowiązani do przestrzegania ogólnych zasad PZO.
W zależności od rozpoznanych trudności, stopnia ich nasilenia i wkładu pracy ucznia w proces dydaktyczny dopuszcza się:
 - zmniejszenie ilości zadań /wydłużenie czasu pracy (nie więcej niż 20%),
 - dostosowanie stopnia trudności sprawdzanych treści do możliwości ucznia,
 - zmniejszanie liczby zadań otwartych w pracach pisemnych,
 - zmniejszenie ilości obowiązkowych prac domowych.

VII. OCENIANIE UCZNIÓW NIEPOSIADAJĄCYCH OPINII I ORZECZENIA:

Wymagania edukacyjne dla uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole dostosowuje się na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanych przez nauczyciela i/lub specjalistów.

Nauczanie zdalne – GEOGRAFIA

1. W przypadku nauczania zdalnego, wszystkie kryteria oceniania pokrywają się z zasadami zawartymi w PZO.
2. Każdego ucznia obowiązuje:
 - punktualne łączenie się na zajęcia,

- aktywne uczestnictwo w procesie zdalnego nauczania,
 - obowiązek rzetelnego przygotowania się do lekcji,
 - posiadanie podręcznika, zeszytu przedmiotowego oraz innych materiałów wskazanych przez nauczyciela,
 - wykonywanie poleceń i zadań zleconych przez nauczyciela (wypełnianie kart pracy, krzyżówek, prowadzenie zeszytu przedmiotowego).
3. Ocenie podlegać będą:
 - aktywność i zaangażowanie ucznia w trakcie lekcji on-line,
 - indywidualne wykonane karty pracy ucznia,
 - odpowiedzi ustne,
 - prezentacje multimedialne (dla chętnych),
 - sprawdziany/ test, kartkówki przygotowane w programie Forms,
 4. Uczniowie odsyłają swoje prace na czat imienny nauczyciela w aplikacji Microsoft Teams lub w szczególnych wypadkach na pocztę e-mail.
 5. Sposoby weryfikacji zadanych prac, kartkówek, testów:
 - ustna informacja zwrotna podczas lekcji online na platformie Microsoft Teams,
 - pisemna notatka-komentarz do wystawionej oceny wysłana na czat imienny ucznia w aplikacji Microsoft Teams
 - pisemna informacja zwrotna na pocztę elektroniczną,
 - weryfikacja bezpośrednia w szkole (konsultacje).
 6. O postępach w nauce uczniowie oraz ich rodzice/opiekunowie prawni są informowani za pośrednictwem dziennika elektronicznego poprzez wpisanie oceny do e- dziennika.
 7. Poprawa oceny może nastąpić w terminie do 2 tygodni. Jeżeli będzie potrzeba, to po indywidualnym uzgodnieniu z nauczycielem, może być wyznaczony dodatkowy termin poprawy.
 8. Przy wystawianiu ocen bieżących i oceny końcowej nauczyciel bierze pod uwagę wskazówki poradni psychologiczno – pedagogicznej (orzeczenia), systematyczność logowań i terminowość oddawania prac, zaangażowanie ucznia, wysiłek i czas włożony w wykonanie zadania.
 9. Ocenę śródroczną i roczną wystawia nauczyciel po uwzględnieniu ocen bieżących uzyskanych przez ucznia podczas nauczania stacjonarnego i zdalnego.

Uczniowie zapoznawani są z PZO na pierwszej lekcji geografii
 Rodzice są o nim poinformowani na pierwszym zebraniu w nowym roku szkolnym.